

vil det ende med Skuffelse for Haandværkerne. Jeg vilde ønske, at man ikke ved at fastholde denne Bestemmelse i § 21 om tvungne Fagprøver vil berede alle, der ligesom jeg nære Interesse for denne Sags Gennemførelse, en stor Skuffelse.

Høst: Da Forhandlingerne om denne Sag jo have trukket temmelig meget i Langdrag, skal jeg indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger. Jeg tror ligesom den højtærede Indleder, og som det ogsaa fra flere andre Sider her i Salen er udtalt, at det vil vække almindelig Anerkendelse hos de næringsdrivende rundt om i Landet, at den højtærede Indenrigsminister har forelagt Lovforslaget her i Landstinget, idet der jo herved gives Lejlighed til, at denne af Rigsdagens Afdelinger kan komme til at udtale sig om hele denne Sag, der jo for Haandværket og Industrien staar som en overordentlig vigtig Sag. Den anden af Rigsdagens Afdelinger, det høje Folketing, have vi jo ikke hørt noget fra i denne Sag, uagtet Forslaget har været forelagt der adskillige Gange. Jeg skal ikke sige, om det ligger i Mangel paa Evne eller i Mangel paa Vilje eller maaske i begge Dele, det skal jeg ikke komme nærmere ind paa; men Faktum er, at Sagen ikke der er bleven fremmet, uagtet Haandværk og Industri i høj Grad ønske det.

Af de Enkeltheder, som her under Sagens Behandling ere fremdragne, skal jeg kun berøre ganske faa. Som det første tør jeg maaske fremhæve det Spørgsmaal, som har været ligesom den røde Traad, der har gaaet igennem alle Forhandlingerne, Spørgsmaalet om de tvungne Fagprøver. I Modsætning til den ærede sidste Taler tror jeg, at det vil være gavnligt at indføre dem, thi jeg kan ikke se andet, end at det virkelig vil højne Haandværket og Udøvelsen af de forskellige Industrigræne. Der er jo anført forskellige Argumenter derimod, idet man endogsaa har gjort gældende, at Indførelsen af dem vilde stride imod Grundlovens Bestemmelser om lige Adgang til Erhverv. Jeg tror dog, man tager fejl; i Lovgivningen have vi i alt Fald paa ikke faa Omraader indført tvungne Fagprøver; jeg skal blot nævne, at Tandlæger maa aflægge en tvungen Fagprøve, fordi man ønsker at have saa dygtige Tandlæger som muligt, og jeg skal lige over for det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavns 1ste Kreds (Oct. Hansen) ogsaa nævne, at de, som ønske at drive Næring som Højesterets-sagfører, maa aflægge en Prøve, og jeg er vis paa, at det ærede Medlem finder

det fuldkommen rigtigt, idet man derved faar en Garanti for, at det kun er dygtige og paalidelige Mænd, man faar til at udøve denne Virksomhed. Naar Fagprøver ere til Gavn for den Slags Virksomheder, hvorfor skulde det saa ikke ogsaa være til Gavn for Haandværk og Industri.

Et andet Spørgsmaal, man har fremdraget, er Spørgsmaalet om Forbrugsforeningerne. Det er blevet udtalt, at Forbrugsforeningerne virke godt; fra det ærede 4de Medlem for 9de Kreds (Hansen-Marsvinslund) fremkom den Udtalelse, at Misbrugen paa Landet kom egentlig ikke fra Forbrugsforeningerne, men fra Høkerne. Han kan have nogen Ret heri, men jeg maa dog udtrykkelig bemærke, at enhver, der har med Politiforhold at bestille, ved, at Forbrugsforeningerne i den Henseende ikke staa stort tilbage for Høkerne, idet disse Foreninger i de allerfleste Tilfælde ikke virke efter deres Øjemed, men meget hyppig kun ere Smugkroer, hvor Folk kunne komme og øve Svir og anden Daarlighed. Nu siges det nok, at det kan man forhindre ved skærpet Polititilsyn, men ærede Medlemmer vide jo ogsaa, at Politistyrken paa Landet, efter at vi ere komne af med Gendarmerne, er overordentlig ringe, og det er dog klart, at naar man i et Herred paa 16—18 Sogne kun har en Landpolitibetjent, vil det være umuligt for ham ogsaa at have Tilsyn med alle disse forskellige Virksomheder, selv om man kunde skaffe Bevis imod dem. Men det er ogsaa kun Misbrug, jeg mener, Loven skulde forhindre; naar en Forbrugsforening virker efter Øjemedet, altsaa paa en gavnlig Maade, er der vist ingen, der vil lægge den Hindringer i Vejen.

Endvidere er fremdraget Spørgsmaalet om Omløben med Varer. Der kan jeg ganske henholde mig til den ærede Indleder (Koch). Det er vistnok ikke heldigt at have den Omløben, navnlig med Uldvarer, idet enhver ved, at de fleste Uldvarer, som disse Personer drage om med, slet ikke ere Husfidsarbejder fra Hammerum Herred, men det er i Reglen Fabrikarbejde, der kommer fra ganske andre Steder.

Rettelser:

Sp. 377, L. 20 f. n.: „Institutioner“, læs: „Organisationer“.

— 384, L. 14 f. o.: „størt“, læs: „stærkt“.